

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра механічної та електричної інженерії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Аудит та контроль стану охорони праці
(факультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Розробник:
Володимир Дудник,
доцент, кандидат технічних наук,
доцент кафедри механічної та електричної інженерії

**Полтава
2023 р.**

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Аудит та контроль стану охорони праці
Місце в індивідуальному	Факультетська вибіркова
Назва структурного підрозділу	Кафедра механічної та електричної інженерії
Контактні дані розробників, які залучені до виконання	<i>Викладачі:</i> Дудник Володимир, к.т.н., доцент <i>Контакти:</i> ауд. 345А (навчальний корпус №3) <i>E-mail:</i> volodymyr.dudnyk@pdaa.edu.ua <i>Телефон/факс:</i> (0532) 56-96-87 <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/dudnyk-volodymyr-vasylovych
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	133 Галузеве машинобудування Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню: базується на знаннях з правових питань охорони праці, отриманих студентами раніше при освоєнні навчальних дисциплін, що стосуються охорони праці.

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: надати майбутньому фахівцю в галузі охорони праці теоретичні знання та практичні навички задля вирішення проблем організації та технічного забезпечення безпечних та нешкідливих умов праці на об'єктах його майбутньої професійної діяльності, тобто надати йому умови та можливість самостійно приймати інженерні рішення з охорони праці.

Основні завдання навчальної дисципліни: пріоритет життя і здоров'я працівників, повна відповідальність роботодавця за створення належних, безпечних і здорових умов праці.

Компетентності:

загальні:

ЗК 1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, вміння виявляти, формулювати та вирішувати проблеми.

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності.

спеціальні:

Результати навчання

РН. Уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатися, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.

Програма та структура навчальної дисципліни:

Тема 1. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці.

Законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі. Показчик нормативно-правових актів з питань охорони праці. Галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища. Положення про організацію системи управління охороною праці в галузі.

Тема 2. Основні принципи державного нагляду за охороною праці.

Загальні вимоги до здійснення державного нагляду за охороною праці. Функції, права та відповідальність державного нагляду за охороною праці. Функції державного нагляду за охороною праці. Планові заходи зі здійснення державного нагляду. Позапланові заходи зі здійснення державного нагляду.

Права, обов'язки та відповідальність посадових осіб органу державного нагляду за охороною праці. Напрямки діяльності державного нагляду за охороною праці. Характеристика основних напрямків діяльності державного нагляду за охороною праці.

Визначення порядку та контроль за організацією навчання і перевірки знань посадових осіб з питань промислової безпеки та охорони праці. Діяльність з розслідування нещасних випадків на виробництві.

Видача дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки.

Тема 3. Державний нагляд центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці.

Основні завдання Державної служби України з питань праці. Права Державної служби України з питань праці. Порядок здійснення повноважень Держпраці України через свої територіальні органи.

Взаємодія Держпраці України з іншими державними органами, допоміжними органами і службами, органами місцевого самоврядування, професійними спілками, підприємствами, установами, організації щодо нагляду за охороною праці.

Тема 4. Аудит безпеки і охорони праці.

Форми аудиту безпеки і охорони праці. Об'єкти аудиту. Правове регулювання аудиту з безпеки і охорони праці.

Порядок проведення аудиту з безпеки і охорони праці. Проведення внутрішнього аудиту підприємства з питань охорони праці. Документація підприємства з охорони праці.

Тема 5. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці з боку професійних спілок.

Права професійних спілок з питань охорони праці. Порядок здійснення контрольних заходів з питань охорони праці професійними спілками на підприємстві (в організації, установі).

Комісія з питань охорони праці підприємства: завдання, функції, права та відповідальність. Регулювання питань контролю за охороною праці на робочих місцях у розділі «Охорона праці і здоров'я» колективного договору.

Тема 6. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці з боку уповноважених найманими працівниками осіб.

Порядок обрання уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці на підприємстві (в організації, установі). Порядок розробки Положення про уповноважених з питань охорони праці.

Навчання уповноважених з питань охорони праці. Функціональні обов'язки уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці на підприємстві (в організації, установі). Права уповноважених з питань охорони праці. Гарантії прав та діяльності уповноважених з питань охорони праці.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці.	20	2	4	14
Тема 2. Основні принципи державного нагляду за охороною праці.	20	4	4	12
Тема 3. Державний нагляд центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці.	20	2	4	14
Тема 4. Аудит безпеки і охорони праці.	20	2	4	14
Тема 5. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці з боку професійних спілок.	20	2	4	14
Тема 6. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці з боку уповноважених найманими працівниками осіб.	20	4	4	12
Усього годин	120	16	24	80

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання*

Програмні результати навчання	Контрольна робота	Виконання вправ на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Підсумкова контрольна робота	Разом
РН. Уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.	24	36	16	24	100
Разом	24	36	16	24	100

* – для максимальної кількості балів

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				
	Контрольна робота	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання вправ на практичних заняттях	Підсумкова контрольна робота	Разом
Тема 1. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці.	4	6	-	4	14
Тема 2. Основні принципи державного нагляду за охороною праці.	4	6	-	4	14
Тема 3. Державний нагляд центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці.	4	6	-	4	14
Тема 4. Аудит безпеки і охорони праці.	4	6	8	4	22
Тема 5. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці з боку професійних спілок.	4	6	8	4	20
Тема 6. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці з боку уповноважених найманими працівниками осіб.	4	6	-	4	14
Усього	24	36	16	24	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Критерії оцінювання виконання контрольної роботи (0-24)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
24-20	Завдання контрольної роботи виконані в повному обсязі, змістовно розкрито сутність кожного теоретичного питання, виконані практичні завдання, це свідчить про засвоєння теоретичних знань в повному обсязі, що дає можливість застосовувати набуті знання, а саме: уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.
19-15	Завдання контрольної роботи виконані, але в деяких теоретичних питаннях не розкрито сутність, практичні завдання виконані з помилками, це свідчить про засвоєння теоретичних знань в повному обсязі, що дає можливість застосовувати набуті знання, а саме: уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.
14-10	Завдання контрольної роботи виконані, але в теоретичних питаннях більшості завдань не розкрито сутність, практичні завдання виконані частково, це свідчить про не доопрацювання тем контрольної роботи, що ускладнює можливість застосовувати набуті знання, а саме: уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.
9-5	Завдання контрольної роботи виконані не в повному обсязі, в теоретичних питаннях більшості завдань не розкрито сутність, практичні завдання виконані із значними помилками, це свідчить про не доопрацювання тем контрольної роботи, що ускладнює можливість застосовувати набуті знання, а саме: уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.
4-1	Завдання контрольної роботи виконані частково, в теоретичних питаннях більшості завдань не розкрито сутність, практичні завдання не виконані, це свідчить про не доопрацювання тем контрольної роботи, що ускладнює можливість застосовувати набуті знання, а саме: уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.
0	Завдання контрольної роботи не виконані, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання.

Критерії оцінювання виконання самостійної роботи (0-6)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
6-5	Самостійна робота виконана в повному обсязі, змістовно розкрита сутність кожного теоретичного питання, це свідчить про засвоєння теоретичних знань в повному обсязі, що дає можливість застосовувати набуті знання, а саме: здійснювати інженерні розрахунки для вирішення складних задач і практичних проблем у галузевому машинобудуванні, уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.
4-3	Самостійна робота виконана в повному обсязі, але в деяких теоретичних питаннях не розкрита сутність та допущені помилки, це свідчить про не доопрацювання тем самостійної роботи, що ускладнює можливість застосовувати набуті знання, а саме: уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.
2-1	Самостійна робота виконана не в повному обсязі, в теоретичних питаннях не розкрита сутність та допущені значні помилки, це свідчить про не доопрацювання тем самостійної роботи, що ускладнює можливість застосовувати набуті знання, а саме: уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.
0	Теми самостійної роботи не опрацьовані, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання.

Критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях (0-8)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
8-6	Висока активність при виконанні вправ на практичних заняттях, здобувач вищої освіти приймав участь у дискусії проявив творчий підхід до розгляду питань, зробив аргументовано висновки та обґрунтовано пропозиції, що дає можливість застосовувати набуті знання, а саме: уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.
5-3	Середня активність при виконанні вправ на практичних заняттях, здобувач вищої освіти приймав участь у дискусії проявив творчий підхід до розгляду питань, зробив висновки та сформулював пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими, що ускладнює можливість застосовувати набуті знання, а саме: уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.
2-1	Низька активність при виконанні вправ на практичних заняттях, здобувач вищої освіти приймав участь у дискусії, зробив висновки та сформулював пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими, що ускладнює можливість застосовувати набуті знання, а саме: уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.
0	Не виконання вправ на практичних заняттях (відсутність на практичному занятті), що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання.

Критерії оцінювання виконання підсумкової контрольної роботи (0-24)

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
24-20	Завдання контрольної роботи виконані в повному обсязі, змістовно розкрита сутність кожного теоретичного питання, виконані практичні завдання, це свідчить про засвоєння теоретичних знань в повному обсязі, що дає можливість застосовувати набуті знання, а саме: уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.
19-15	Завдання контрольної роботи виконані, але в деяких теоретичних питаннях не розкрита сутність, практичні завдання виконані з помилками, це свідчить про засвоєння теоретичних знань в повному обсязі, що дає можливість застосовувати набуті знання, а саме: уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.
14-10	Завдання контрольної роботи виконані, але в теоретичних питаннях більшості завдань не розкрита сутність, практичні завдання виконані частково, це свідчить про не доопрацювання тем контрольної роботи, що ускладнює можливість застосовувати набуті знання, а саме: уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.
9-5	Завдання контрольної роботи виконані не в повному обсязі, в теоретичних питаннях більшості завдань не розкрита сутність, практичні завдання виконані із значними помилками, це свідчить про не доопрацювання тем контрольної роботи, що ускладнює можливість застосовувати набуті знання, а саме: уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.
4-1	Завдання контрольної роботи виконані частково, в теоретичних питаннях більшості завдань не розкрита сутність, практичні завдання не виконані, це свідчить про не доопрацювання тем контрольної роботи, що ускладнює можливість застосовувати набуті знання, а саме: уміти застосовувати творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у професійній діяльності, здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.
0	Завдання контрольної роботи не виконані, що не дає можливості оцінити формування компетентностей та отримання результатів навчання.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 120 год. Кількість кредитів – 4.

Вид підсумкового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту

плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його.

Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ:
<https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichnadobrochesnist>.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча навчальна програма (Силабус), презентації, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Закон України «Про охорону праці».
2. Ткачук К.Н., Филипчук А.С., Зеркалов Д.В., Полукаров О.І., Полукаров Ю.О., Кружилко О.Є. Організація наглядової діяльності в галузі охорони праці: навч. посіб. Київ: НТУУ «КПІ», 2014. 261 с.
3. Михайлюк В. О., Халмурадов Б. Д. Цивільна безпека: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 158 с.
4. Положення про державну службу України з питань праці, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 р. №96.
5. Єдина державна система показників обліку умов і безпеки праці. Наказ Держнаглядохоронпраці від 31.03.1994 р. №27.

Допоміжні

1. НПАОП 0.00-4.11-07. Типове Положення про діяльність уповноважених найманих працівниками осіб з питань охорони праці / Наказ Держгірпромнагляду №56 від 21.03.07.
2. НПАОП 0.00-4.09-07. Типове Положення про комісію з питань охорони підприємства / Наказ Держгірпромнагляду №55 від 21.03.07.
3. НПАОП 0.00-6.11-97. Порядок проведення та оформлення результатів нагляду за діяльністю сертифікованого персоналу / Наказ Держнаглядохоронпраці №221 від 15.08.97.
4. Кодекс законів про працю: Закон України з змінами від 17.05.2012 р. № 4711-VI. URL: <http://portal.rada.gov.ua> (дата звернення: 2.10.2019).
5. Лях І.М., Дудник В.В. Дослідження виробничого травматизму на підприємствах України: причини і фактори виникнення. *Актуальні проблеми економіки*. Київ, 2020. №12 (234). С. 67-72.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державна служба України з питань праці. URL: <http://dsp.gov.ua/>.
2. Показчик нормативно-правових актів з охорони праці. URL: <http://dsp.gov.ua/pokazhchyk-normatyvno-pravovykh-aktiv-z/>